

Seilmakeren Doublehanded 2012

JAGER doet al jaren mee aan de Coldhanded, 50 Mijl en 1000 Mijl Race. Allemaal tweemanswedstrijden die ik voornamelijk met Jaap Russchen zeilde. We kennen het vaargebied uit ons hoofd, het werd tijd voor een nieuwe uitdaging. De Seilmakeren Doublehanded 2012 is de grootste West-Noorse tweemanswedstrijd. Het veld bestaat uit 60-100 boten. Ze wordt gevaren in een prachtig gebied: gletchers, besneeuwde bergtoppen en heldere luchten. Kortom een paradijs voor toer- en wedstrijdzeiler.

Sinds 2011 is het traject verplaatst van een retourtje Bergen-Stavanger naar een retourtje Bergen - Florø, 85 mijl noord van Bergen. In Florø is een verplichte stop van zes uur. De te varen route is vrij en dat betekent dat de kortste weg langs rotsen en ondieptes loopt. Een elektronische kaart met gps-positie en koers is daarom een vereiste. Gegevens over stroom ontbreken grotendeels. Er loopt een warme golfstroom vooral buiten de kust met gemiddeld een knoop naar het noorden. Bij vloed vullen de fjorden zich om bij eb weer leeg te lopen. Eventueel smeltwater komt er nog bij. Hoe dat gaat is niet in kaart gebracht, dus lokale kennis is handig. De wind wordt beïnvloed door de kust en enige hoge eilanden. Ook hier komt naast gezond verstand die kennis van pas. Helaas ontbreekt die lokale kennis bij ons voor een groot deel.

De wedstrijd wordt gevaren onder het LYS handicapsysteem. Dit is een versimpeld IRC/ORC systeem. De nauwkeurigheid is ongeveer 2 procent minder. Het veld is gesplitst in 4 klassen waarbij JAGER in de een na kleinste klasse vaart. Onze handicap komt redelijk overeen met de IRC waarvoor ze is geoptimaliseerd. Omdat je maar vijf voorzeilen (incl. spinakers) aan boord mag hebben moeten we voor de start een keuze maken.

Naar Bergen

Omdat we uitgerust aan de start willen verschijnen, vertrekken we donderdagochtend, een week voor de start uit Lelystad. Ik moet maandagavond een lezing in Bergen geven, dus we moeten flink doorvaren. Na op het IJsselmeer alle drie spinakers en de motor te hebben gebruikt schutten we in Kornwerd en kunnen we grotendeels zeilend naar buiten. Daar staat een stevige ONO wind die later NNO wordt. We beginnen met de zware high aspect en een rif, maar al gauw gaat de nieuwe stagfok met drie doorlopende latten er op. Met 20-30 kn wind is dit een ideaal zeil. Met minder wind flink strak geschoot en met meer wind wat twist lopen we met 7 kn aan de wind richting Noorwegen. Schipper en co-schipper worden wat zeeziek, maar de boot ramt er lekker door. Na een etmaal is Bergen 173 mijl dichterbij. s' Nachts is het koud, 5 graden. Zuid van Noorwegen staat een behoorlijk westgaande stroom, vermoedelijk smeltwater uit de Botnische Golf. Na tweeënhalve dag

<
Dolfijnen
op de
Noordzee
>
De nieuwe
door-
gelatte
stagfok

lopen we bij Haugesund Noorwegen binnen. Zo vroeg in het jaar ligt er nog veel sneeuw op de bergtoppen. We varen met prachtig weer, veel zon en weinig wind, door om 's avonds 15 mijl voor Bergen te stoppen. De laatste mijlen doen we de volgende ochtend.

Aanloop van de Hardanger fjord

Na drie dagen bijna in Bergen

Voor de start nog een training met VANDAL, een VQ32

Invullen wedstrijdformulieren

Vorbereiding

In Askøy, waar de lokale zeilvereniging het evenement organiseert, maken we JAGER klaar. Alle vakantiespullen gaan van boord. Blokken en lijnen worden gecontroleerd en ik ga de mast in voor een laatste inspectie. We plakken nog een trimstreep op de middelste zaling zodat snel te zien is of de high aspect goed is geschoot. Alle waypoints zijn ingevoerd in de boord gps, de Android telefoon en de Android tablet. De zeekaarten liggen op volgorde, hoog en laagwater staan in het logboek en de gribfiles voor het weerbericht zijn bekeken. We zijn klaar voor de start.

De wedstrijd

Er is erg weinig wind zodat de start op 24 mei om 18.00 uur wordt verplaatst naar de uitgang van de Hjeltefjord. We varen in flottielje bijna twee uur op de motor. Het comité is erg snel met het uitleggen van de nieuwe startlijn zodat de achterste boten net te laat starten. Wij zijn op tijd, maar hebben geen tijd om een tactische positie te kiezen.

Kort na de start, JAGER ligt voorin

Tegen middernacht, grote schepen rondom

We hebben als eerste de spi omhoog en zitten in het midden van de lijn. We manoeuvreren ons in een stukje vrije wind en komen goed mee. Nadeel van onze positie is dat we weinig keuze in koers hebben zonder te worden afgedekt. Na een uurtje varen en wat heen en weer gegijp draait de wind en kan de code0 er voor. Dan begint het genieten. We lopen gelijk weg bij onze burens en komen op de vijfde plaats in het veld van 58 boten te liggen. Boord aan boord met een Grand Soleil 45 hebben wij meer plezier dan zij. De wind stopt er weer mee en het hele veld schuift in elkaar. Het is zaak zo snel mogelijk uit de kust in de noordgaande stroom te komen. We sturen dan ook flink west van onze koers. Het is veel wisselen van spi naar code0 want de wind draait continu. Gelukkig hebben we twee spi vallen. Zodra we de noordlopende stroom te pakken hebben gaan we dieper varen. De wind komt pal van achter dus we maken eerst een slag naar buiten. Met de steeds draaiende wind is het constant trimmen en veel gijpen. Slapen doen we nauwelijks, zo af en toe een kwartier binnen op de bank. We eten tenminste elke vier uur brood of een warme maaltijd, met wat marsen en snickers tussendoor. 's Ochtends zien we een aantal andere schepen, allemaal een of twee klassen sneller, dat geeft moed. Van VANDAL met Leslie Irvine die in 2006 tijdens de Round Britain Race mijn co-schipper was, horen we later dat ze 's morgens onze spinaker zagen en Leslie gelijk zei: "I know that spinaker. How can they sail there? The bastards!"

Door goed op de schepen om ons heen te letten met de verrekijker erbij, konden we de winddraaiingen in de gaten houden en hier optimaal van profiteren. Er komt een punt waarbij je vanuit zee weer naar binnen moet. Het is lastig om te weten wanneer dat het beste kan. Buiten is meer wind en stroom, binnen minder afstand. Wij wachten totdat de vloedstroom inzet zodat we die meekrijgen. Twee van de vier Elan 37's uit de hogere klasse gaan eerder. Dat lijkt heel goed, dus de verleiding om ze te volgen is groot, maar ze zullen in deel twee de stroom dwars in plaats van achter hebben en de zwakke wind achter in plaats van dwars.

Vertrek na Florø, grote genua's halen ons in VANDAL ligt naast ons in de tweede doorgang

Wij blijven bij ons plan en tot onze vreugde komen we royaal eerder bij de eerste invaart richting Florø. Hier wisselen we weer wat tussen spi en code0 en zo komen we voor VANDAL en de Elans in Florø over de finish. Hier volgt het hoogtepunt van de wedstrijd, we gaan om 13.21 uur over de finish en blijken als 4e boot binnen en royaal 1e op handicap te liggen. We worden gelijk geïnterviewd door een journalist van 'Seilmagasinet' en na wat papierwerk in het wedstrijdkantoor kunnen we even slapen. Er is een verplichte rust van zes uur. Het eerste uur is voor wedstrijdkantoor en bootvoorbereiding, dan vier uur slaap en aansluitend een uurtje voorbereiding van de terugweg. Tot mijn grote schrik doet de telefoon met Navionics kaarten het niet meer en hebben we alleen nog de Android tablet die wel positie, maar geen koers geeft en de gewone zeekaarten. Op de papieren zeekaarten is het gebied te ingewikkeld om efficiënt te kunnen varen en om op slechts een tablet te vertrouwen is ook niet prettig. Met heel weinig wind kruizen we de eerste passage uit, ingehaald door de Elans die grote overlappende genua's voeren. Op zich geen punt, ze varen niet in onze klasse. Ook VANDAL komt naast ons, maar dan liggen we samen met een lichte tegenstroom stil in de volgende doorgang. Twee Elans ontsnappen, de andere ligt even verderop onder een hoge klif geparkeerd. Opeens komt er een zuchtje en drijven we de doorgang door. Hierachter is geen stroom van betekenis en langzaam nemen we afstand van het veld schepen dat inmiddels met tegenstroom stil ligt bij de eerste doorgang. We proberen naar buiten te komen in de hoop op meer wind. Er zit echter ook een risico van geen wind en tegenstroom in. Om tactisch tussen onze klasse en de finish te blijven en omdat het makkelijker navigeert besluit ik als de wind

wat draait met 4 kn evenwijdig aan de kust te gaan varen. Dit is de goede koers en zo weten we onze positie redelijk zeker veilig te stellen. De kans dat VANDAL en de Elans weglopen is groot, maar zoals al gemeld varen ze in een andere klasse. In de ochtend verdwijnt de tweede doorgang uit zicht zonder andere schepen, we liggen nog minstens 5 mijl voor. Langzaam wordt de wind sterker en als we op zee komen gaat deze zelfs van 7 naar 12 kn. Tactisch is het weer lastig. De wind zal van NNO naar NNW draaien. Maken we eerst plat voor de wind een lange slag zee in, dan komt de wind bij de draaiing weer plat voor de wind in, twee keer nadeel. Als we echter wel zee in steken krijgen we vermoedelijk meer wind. We maken eerst een slag langs de kust, gijpen na een uur en gijpen na weer een uur met meer wind weer terug. Bij Fedje doen we dit nog een keer, er is geen noemenswaardige tegenstroom en er staat meer wind.

De vuurtoren bij Fedje, finish in zicht

Met een mooie wind van achter

We horen VANDAL op de marifoon de finish oproepen en zien ze door de verrekijker recht vooruit. Direct bij Florø naar buiten was toch beter geweest. Gelukkig zit er nog niets in zicht achter ons, dus de kansen om te winnen stijgen. Als we de Hjeltefjord binnenlopen, valt de wind nog even terug naar 6 kn, maar gelukkig gijpen we op tijd uit deze onverwachte luwte en gaan met bijna 7 kn een uurtje later over de finish. Volgens de tracker zit een schip uit onze klasse voor ons, maar we kunnen ons dat niet voorstellen! Het blijkt wel zo te zijn, maar gelukkig hebben ze daarvoor uren moeten motoren en zijn ze niet officieel gefinisht. Als ik onze verklaring inlever weten we het zeker: "You won your class" zegt het comitélid.

Een foto van de prijsuitreiking door een deelnemer in onze klasse met als tekst: "Vinnarane I vår klasse Dick Koopmans og Jaap Russchen. Foto: Harald Matland, X332